

Jaarverslag van het Huus van de Taol
2018

HUUS VAN DE
TAOL

Woord veurof

Het provinciale cultuurbeleid 2017-2020 hef drie hoofdthema's:

1. Cultuur en maatschappij: een sociaal cultureel klimaat waarin belangrieke kunst en oetingen van cultuur een plek hebt en daor het volk an metdoen kan.
2. Cultuur, economie en ruimte: cultuur speelt een belangrieke rol in economische en ruimtelijke ontwikkelingen.
3. Cultuur en arfgoed: het vertellen en zichtbaor maken van het verhaal van Drenthe en het zuken naor neie manieren um dat verhaal te vertellen.

Feitelijk past de streektaol bij alle drie de hoofdthema's, al mag dudelk weden dat we as eerste denken kunt an cultuur en arfgoed. Maor het Huus van de Taol zörgt ok zeker veur een goed sociaal cultureel klimaat en lat mènsen metan doen. En ruimtelijke ontwikkelingen bint lichtkans maor ziedelings an de orde, maor een bijdrage an de economie wordt wal leverd.

De beschrijving in dit activiteitenverslag 2018 van waw daon hebt, zal dat dudelijk maken.

In het programma van eisen veur 2018 stiet ok te lezen dat het veur het Huus van de Taol belangriek is um te weten dat de previncie de bewustwording van de meerweerde van de streektaol bevördern wil. En met dizze opmarking bin wij slim wies, net as met het feit dat de provinciale overheid constateert dat streektaol mènsen verbindt: met mekaar en met de streek waor ze woont!

En dat de basisbegunsels en -doelstellingen van het Europees handvest veur regionale taolen of taolen van minderheden diel II ok nuumd en onderschreven wordt, vin wij belangriek en goed um te lezen.

In veurgaonde jaorverslagen van het Huus van de Taol stun in het veurwoord te lezen: 'Het wark van alledag kuj feilijk wal de basis van de organisatie Huus van de Taol numen. En der is een grote variatie an reguliere warkzaamheden, die aal weer terugkomt: receptiewark, vraogen en verzuken beantwoorden, facebook verzörgen, websites bijhouden, vertaolingen anlevern, een schriever met raad en daod wieder helpen, de opmaak verzörgen van een folder, media beantwoorden, metwerken an radio- of tillevisieprogramma's, inspringen op actualiteit, vrijwilligers begeleiden, redactiewarkzaamheden doen, prejecten ontwikkeln en oetvoeren, betalingen doen, manuscripten lezen, ideeën riepen laoten, post behandeln, al die mails beantwoorden, een plannegie tot een preject maken, netwerken, artikels schrijven enz. enz.'" Dit is nog aaid en hielemaal van toepassing.

Het jaor 2018 hef een jaor west waarin der weer geweldig veul oet het stro zet is. Slim gemakkelijk hef dat niet west, want het Huus van de Taol hef op personeels- en organisatiegebied nogal wat veur de koezen had.

In de loop van 2018 bint maor liefst drie beroepskrachten stopt met heur betaalde wark veur het Huus van de Taol en een vierde is grotendiels stopt. Veur een kleine organisatie as oezende is dat een grote aderlaoting. Boetendes gung het merendiels um hiel ervaren mènsen, die zuch jaorenlang inzet hebt veur de streektaol in 't algemien en het Huus van de Taol in 't biezunder.

Maor arger as het beroepsmatig kwiet raken van lu is het as mènsen oet de tied komt. Het Huus van de Taol prebeert een organisatie te weden die mènsen altied veurop stelt. Wij bouwt een band op met elk en underholdt warme contacten as het ienigszins meugelijk is. Het döt dan ok zeer as mènsen as gevolg van ongelukken vortvalt of tröffen wordt deur slim ernstige ziektes. Ok dat hew in 2018 net even te vaak metmaakt en het hef der in een aantal gevallen beheurlijk inhakt bij oes.

Op 31 december 2017 warkten in het Huus van de Taol:

- Jan Germs:	36 uur
- Abel Darwinkel:	36 uur
- Hermien Haar:	18 uur
- Erwin Kikkers:	16 uur
- Baukje Bloemert:	20 uur
- Bert Rossing:	16 uur

- Alja Kiers: 25 uur
- Rosalien Sattler: 22,5 uur
In totaal is dat 189,5 uur, oftewel 5,25 fte.

An het èende van 2018 zag dit personeelsplaatje der hiel wat schraoler oet:

- Jan Germs: 36 uur
- Hermien Haar: 10 uur
- Baukje Bloemert: 20 uur
- Bert Rossing: 24 uur
- Jan Regtop: 20 uur
- Rosalien Sattler: 22,5 uur

In totaal is dat 132,5 uur, oftewel \pm 3,7 fte.

Het mag dudelk weden dat een achteroetgang van het personeelsbestand met umdebij 30 % (dik anderhalve fte oftewel 57 uur in de week) alle veurraadige energie bij de overblijvende warknimmers vraogd hef um de geplande warkzaamheden oetvoeren te kunnen. Maor... dat is lukt!!! Vanzölf is het ok niet zo, dat ze allemaol op ien jannewaori vortgungen. Het gung wal geleidelijk en veur het inwarken van bijveurbeeld het neie hoofd administratie Jan Regtop was ok tied. Daorbij mag trouwens niet onvermeld blieden dat Alja Kiers in de rol van super-vrijwilliger actief bleven is veur het Huus van de Taol. En ok Hermien Haar - veur een diel nog op de loonliet - is slim betrökken bleven en levert ok veul wark as vrijwilliger. En daornaost bint er vanzölf al die aandere onbetaalde krachten, oeze vrijwilligers. In totaal bint dat er umdebij 180, die een grote variatie an warkzaamheden verricht.

In 2019 zult de preblemen niet oplöst weden. Um zoveel meugelijk oes wark te kunnen blieden doen kreg Bert Rossing der nog uren bij; in het eerste half jaor van 2019 warkt Bert dan 36 uur. Per 1 augustus begunt de neie streeктаolfunctaris, die dan inwarkt wordt en ok taken oetvoeren kan.

Met het vertrek van Abel Darwinkel - die vieftien jaor bij oes warkt hef - verdween een streeктаolfunctaris. In 2018 is de zuuktocht naor een opvolger begund en met goed gevolg ofrond. Daorover in het organisatiediel van dit jaorverslag meer.

De zuuktocht naor een neie directeur - Jan Germs wil geern van dizze taak verlöst worden - hef in 2018 niet tot risseltaot leid. Ok hierover valt meer te lezen in het organisatiediel.

Ondant de personele perikeln hef het Huus zuch ok in 2018 zien laoten met producten van kwaliteit en professionele projecten. Waor meugelijk hef het Huus van de Taol weer zöcht naor samenwerking met aandere partijen en die gelukkig hiel vaak vunden. Samenwarking was der u.a met het Drents Museum, het ICO (Metzingconcerten), Sterk Midden-Drenthe (Drentstaolige commercial glasvezel), Wiesneuspartijen, rond de Nedersaksische app, gemiente Midden-Drenthe (lösdoen Fair Trade bijienkomst), RTV Drenthe, DvhN, Hunebedcentrum, Stenden Hogeschool, Kenniscentrum Handwerken, Roodpaleis, FC Emmen / Naoberschap United, Emsländische Landschaft, Kenniscafé Emmen, Rondom Magnus Anloo, Vrienden van RTV Drenthe, Lân fan Taal, Drents Archief, SND, Zomerzinnen, Markehuus Grol (paandern), cantorij Met an Doen, Drenten in de vrömde enz. enz. Hiel vaak verstrekt het Huus van de Taol opdrachten an bedrieven, ZZP-ers, kleine instellingen e.d. In de loop van een jaor bint dat er hiel wat. We prebeert zoveel meugelijk regionale of provinciale leveranciers te vinden. Dat lukt goed en varieert van tiekenaars tot studio-eigenaren, van vörmgevers tot borduurders van slabbegies, van drukkers tot reclamemakers.

Een scharp oog veur innovatieve ontwikkelingen heb we en waor meugelijk gaow met in die ontwikkeling, zoas op het gebied van e-boeken, onderwijsprejecten as wiesneus.nl, sociale media en heur meugelijkheden etc.

Wij Drenten bint er niet zo goed in um oeszölf op de börst te kloppen, maor der bint weer hiel wat prachtige dinger tot wasdom kommen in 2018. In het vervolg van dit jaorverslag komt al dat moois an de orde.

Een echt hoogtepunt in 2018 heb we op 10 oktober beleefd. Nao jaorenlange strijd um een hogere vörm van erkenning van het Nedersaksisch is op die dag in Zwolle het convenant t.g.v. de mandielige taol van Noordoost-Nederland tiekend deur het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Keuninkrieksrelaties en de gedippeteerden van Drenthe, Grunning, Overiessel, Friesland en Gelderland en wetholder of burgemeester van West- en Ooststellingwarf.

Het Drents Panel hef in de eerste maonden van 2018 onderzuuk daon naor:

- de staat van het Drents;
- de holding van de inwoners van oeze previncie t.o.v. het Drents;
- de bekendheid van het Huus van de Taol.

De risseltaoten van dizze enquête waren echt een druk in de rug veur elk die zuch drok maakt over de Drentse taol. Ondanks wat er geregeld beweerd wordt, is het tal an sprekers van de streeктаol in oeze previncie niet minder worden en is bijveurbeeld de holding ten opzicht van de taol allén maor veuroetgaon. Ok het Huus van de Taol mag zuch verheugen op een beheurlijk grote bekendheid.

Het wark dat in 2018 oetvoerd is, is beschreven op basis van het Programma van Eisen / de beschikking 2018 van de Provincie Drenthe en hef dezölfde opbouw as die van veurgaonde jaoren, waarbij ok het Warkplan 2018 het oetgangspunt is. Het activiteitenverslag is opgesteld under redactie van Jan Germs. Alle personeelsleden hebt heur inbreng had en die waor meugelijk in heur eigen variant van het Drents opschreven.

Wark van 't Huus van de Taol in 2018

Product 1. Organisatie			
Activiteit	Middel	Concreet resultaat	Uiteindelijk bereikt
A. Algemene organisatie ontwikkeling	Uitvoeren regulier werk, ontwikkelingen in de gaten houden en plannen voor de toekomst maken.	(Financieel) gezonde organisatie die in staat is om in te spelen op ontwikkelingen.	<p>Het Huus van de Taol is een gezonde organisatie: veul mènsen doet met passie wark op streeктаolgebied én in 2018 heb we weer zwarte cijfers schreven.</p> <p>2018 hef gien gemakkelijk jaor west. Erwin Kikkers (per 1-1-2018), Alja Kiers (per 1 juni) en Abel Darwinkel (per 1 oktober) bint stopt met heur betaalde wark bij het Huus van de Taol. Ok Hermien Haar hef een grote stap terug daon per 1 april van dit jaor en is gien oetgever meer. Elk met eigen goeie redens, maor het mag duidelijk weden dat de impact groot was. Gelukkig heb we met mekaar - vrijwilligers, bestuur en beroepskrachten - de scholders der dusdanig under zetten kund, dat het warkplan 2018 hielemaol oetvoerd is en meer!</p> <p>Um het Huus van de Taol echt toekomstbestendig te maken en holden bint op personeelsgebied de volgende zaken regeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jan Regtop is het neie hoofd van de adminstratie worden per 1 mei 2018; - Hermien Haar blef de financiële adminstratie doen en drag die in 2019 over an Jan Regtop; - Der is een neie streeктаolfunctionaris zöcht en vunden in de persoon van Arja Olthof, die op 1 augustus 2019 begunt met heur warkzaamheden; - Bert Rossing is toevoegd an de oetgeverij; - Bert Rossing hef oetbreiding van

			<p>uren kregen tot 1 juli 2019 om meer handen aan het bero te hebben;</p> <ul style="list-style-type: none"> - De opvolging van Jan Germs as directeur hef in 2018 gien risseltaot had; het vinden van een neie directeur wordt in alle rust oppakt um de juuste kandidaat te vinden. <p>Vanzölf is het ok van belang dat een organisatie de boel op financieel gebied goed op de regel hef. De leste paar jaor is der goed op de winkel past, maor de gedrevenheid um de taol zo goed meugelijk dienen te kunnen, hef der toch toe leid daw rooie cijfers schreven. Gelukkig hew die tendens in 2018 veur een belangriek diel umdreien kund, al vrag de zuuktocht naor een neie directeur extra financiële middeln. Daorum heb we een bestemmingsreserve 'Transitie nieuwe directeur' opvoeren moeten.</p> <p>Net as op personeelsgebied is 2018 ok op bestuurlijk gebied niet bepaold as een topjaar te betiteln. Umdat het maximum an bestuurlijke termijnen derop zat, mussen veurzitter Anne Doornbos en lid Lukas Koops an het èende van het jaor stoppen met het bestuurswark veur het Huus. Maor veul slimmer was het wegvallen van Cor Doevendans, die as gevolg van een noodlottig ongeluk oet de tied kwam. En tegen het èende van het jaor vuul Ryan Schepers vort as gevolg van een ernstige ziekte. As neie veurzitter begunde Emko Dolfing en hie mag direct vol an de bak.</p> <p>Op verscheiden plaotsen is te lezen, dat het Huus van de Taol veur het goed functioneren niet zunder vrijwilligrs kan. Gelukkig heb we der veul en veul goeien. Jammer genog hew in 2018 ok oet dizze belangrieke groep meerdere lu verloreun.</p> <p>Op verscheiden manieren en langs veul wegen prebeer we jongelu enthousiast(er) te maken veur de</p>
--	--	--	--

			<p>streektaol: op schoelen, social media, HBO, e.d. Een diel van het jong volk is geweldig groots op de eigen taol en drag dat ok oet. Daorbij kuw u.a. denken an de populariteit van bepaolde meziekgroepen en individuele artiesten. Maor toch is het een stoer affeer grote dielen van de Drentse jeugd blievend warm te maken veur de streektaol. Zo hef het Jonge Honden Netwark in 2018 nauwelijks nog actief west. Dat muit oes verschrikkelijk, maor het credo 'drok drok drok' heur we aal maor weer. Het Huus van de Taol denkt stief nao over stappen richting de jeugd. Dat blief we doen zoas we het deden (onderwies, social media, individueel), maor we zuukt naor aandere wegen. Daor lagen al plannen veur, maor deur de personele perikeln bint die (nog) niet oetvoerd.</p>
B. Erkenning Nedersaksisch onder deel III	Alle mogelijke medewerking verlenen bij het proces om te komen tot een Nederlandse erkenning van het Nedersaksisch naast de bestaande onder deel II van het Europees Handvest.	Erkenning Nedersaksisch onder deel III op de agenda houden met als doel voor ogen: erkenning Nedersaksisch onder deel III van het Handvest voor regionale talen of talen van minderheden.	<p>'Gestaoge jagers vangt de dikste hazen.' Dizze oetdrukking is van toepassing aj kiekt naor het warken an de erkenning van het Nedersaksisch under diel III van het Europees Handvest. Die erkenning is der in 2018 niet kommen, maor wal is het covenant tiekend tussen het ministerie van BZK en de Noordoost-Nederlandse overheden. Een covenant dat an duidelijkheid niks te wensen over lat: 'De Minister erkent de regionale taal Nedersaksisch als een wezenlijk, volwaardig en zelfstandig onderdeel van de taalsystematiek binnen Nederland.'</p> <p>En: 'Partijen spannen zich, voor zover dat in hun vermogen ligt, in en werken samen om de Nedersaksische taal in Nederland te behouden en het gebruik te bevorderen...'</p> <p>Het genuumde covenant is op 10 oktober in Zwolle tiekend. Dit heuglijke feit mag ok niet zien worden as een eindpunt; het mot ok het begun weden van meer mandielige activiteiten. Daor mot an warkt worden en ok hierin wordt van Sont een leidende rol verwacht. Vanzölf hef Sont in de leste maonden van</p>

			<p>2018 niet stil zeten, maor verdere oetwarking en oetvoering is in 2019 an de orde. Vanzölf zal het Huus van de Taol daorin zien stien bijdragen, zoas dat ok in het verleden gebeurd is. Waor het Huus van de Taol stark veur pleiten zal, is de aanstelling van een coördinator veur het Nedersaksische taolgebied, een mèens met een helikopterblik, die enthousiasmerend, coördinerend en initiërend wark döt. En die alle partijen bij de les holdt.</p> <p>Het Huus van de Taol döt sowieso zien best um samen met de aandere streektaolinstituten in het Nedersaksische taolgebied in Nederland tot een meer gezamenlijke oetstraling te kommen. Zo hef het Huus van de Taol het initiatief nummen um te kommen tot een app veur het hiele gebied. En het is lukt oes enthousiasme op de aandere streektaolinstituten over te brengen. In 2018 is met mekaar oetwarkt hoe de app worden mot. In 2019 wordt die lanceerd (zie het hoofdstuk <i>Flexibele ruimte</i>).</p> <p>Het Huus van de Taol hef der ok veur zörgd dat der gezamenlijk warkt wordt in de richting van het onderwies op het gebied van het tidschrift <i>Wiesneus</i>. Al zes jaor gef het Huus van de Taol dit tidschrift oet, dat an kinder oetlangd wordt bij het veurlezen in de meertmaond. Gestaog is de oplage oplopen naor 26.000. We hebt dit under de aandacht bracht van de aandre previncies in het Nedersaksische taolgebied en we vindt het prachtig dat Grunning, Overiessel en Gelderland (Achterhoek) besleuten hebt in 2019 ok met te doen. In 2018 hef het Huus van de Taol de neie <i>Wiesneus</i> samensteld, waornao die in de varianten Grunnings, West-Overiessels, Twents en Achterhoeks is vertaald. De totaole oplage is 53.500 exemplaren worden. De oetgave van de mandielige <i>Wiesneus</i> lig hielemaol in de lijn van het convenant.</p> <p>De schriefwedstried die het Huus van de Taol organiseerd hef, past ok in het kader van de ienheid van het Nedersaksische</p>
--	--	--	--

taolgebied. De 68 dielnimmers kwamen oet alle dielen van Noordoost-Nederland. Die priesen bint oetlangd in het Talenpaviljoen in Leeuwarden. De beste twintig verhalen hebt een plek kregen in de veurleesbundel *Kold!*

Met mekaar hew oes ok zien laoten in Leeuwarden toen die stad Culturele Hoofdstad van Europa was. Hierover meer op een aander stee in dit jaorverslag.

Product 2. Informatieverstrekking aan culturele organisaties en instellingen, media, particulieren en overheden

A. *Promotiegerichte informatieverstrekking*

1. *Distributie van een actuele agenda van streektaalactiviteiten (naar o.a. regionale media); voortzetten van taalgerelateerde programma's/items op RTV Drenthe en in het Dagblad van het Noorden.*
2. *Het Drents op vernieuwende wijze, via moderne communicatiemiddelen en door vernieuwende producten in de markt zetten. Van het Huus van de Taol verwachten wij een visie m.b.t. de vraag hoe zij het Drents de komende jaren wil stimuleren. Uiteraard met daarbij oog voor bestaande successen, maar bovenal ook vernieuwing in producten en markten*
3. *Stijging van inkomsten uit de webwinkel t.o.v. 2014 voor Drenthegerelateerde producten die bijdragen aan de versterking en het bereik van de Drentse taal en cultuur.*

B. *Informatiedienstverlening*

1. *Goede voorlichting over en ontsluiting van de Drentse taal en cultuur in Drenthe.*
2. *Bevorderen van deskundige ondersteuning en begeleiding van doelgroepen door advisering en informeren van overheden, particulieren, (provinciale) instellingen op het gebied van cultureel erfgoed en educatie in Drenthe op het gebied van het Drents.*
3. *Digitaliseren en digitaal beschikbaar stellen van Drentse tijdschriften en boeken. Minimaal tien boeken in 2018.*

C. *Loketfunctie*

1. *Doen/begeleiden van taalwetenschappelijk onderzoek en de resultaten uitdragen en promoten.*
2. *Vertaalwerk voor non-profitinstellingen.*
3. *Verzorgen van lezingen ten behoeve van voorlichting over en ontsluiting van de Drentse taal en cultuur.*
4. *Beantwoording of doorverwijzing van 100% van het aantal vragen om voorlichting op het gebied van streektaal binnen 48 uur.*
5. *Bijhouden en vergroten van het bereik en gebruik van get Drents letterkundig documentatiecentrum.*

Activiteit	Middel	Concreet resultaat	Uiteindelijk bereikt
A. Promotiege- richte informatie- verstrekking	PR & Marketing algemeen		In 2018 is veur de PR & Marketing zöcht naor neie wegen. Bie de prissentatoetsies van neie bouken is meer keken naor "natuurlijke" partners of een stee dat aans is en past bie het bouk. Veur de biografie over Gerard Nijenhuis gungen we naor het gemeintehoes in Exel. Tougelieks met het kriegen van een lintje was der het neie bouk. Ok hebben wij zölf (as een omroep) heul snel nao de

	<p>Promotie van streektaal op diverse bijeenkomsten, markten en</p>		<p>prissentaotsie een filmpie online zet. RTV Drenthe was goud informeerd en har een portret van Gerard veur radio en TV opnomen.</p> <p>Bie het bouk "Jan, Jans en de fiets" hef het Huus van de Taol een daglaang het boek promoot bie fietsenwinkels in Dwingel, Appelscha, Annen en Börger. In elke winkel hung een grote affiche en de schrievers fietsten van winkel naor winkel. Op de social media was dit te volgen.</p> <p>Veur de thriller "De Paddenvanger" har het Huus een boerenschuur regeld aan de Klaassteenweg in Marwieksoord. Het boek begunt met een moord op een koppeltie jongen in een VW Golf aan de Klaassteenweg. De schriever en de gasten (en de pers) gungen lopend naor de plek waoras 't gebeurd wezen zul. Daor stun ok een Golf. Een aandere beleving en de foto's stunden in de kraanten.</p> <p>Ok binnen de schrievers anfieterd um journalisten zölf meer gericht te benaodern. Dit hef meer aandacht in de kraant opleverd.</p> <p>De social media bint meer inzet um neie cursisten te kriegen. Dat is schier lukt. In het naojaor van 2018 hadden wij in verscheiden dörpen een cursus lopen. Het begrip "Wies met Drents" is in 2018 introduceerd. Dit um meer gevuil an de promotie te geven. Eerst allén koppeld an de boekenmarkten, laoter ok as promotie-begrip.</p> <p>De warkgroep PR & Marketing hef een Warkgroep Commercie dernaost kregen. Hierin ok bestuursleden en aandere Huusvrienden. Deur dizze versterking is der een schiere actie west saomen met Naoberschap United van FC Emmen. Dit hef veul neie Huusvrienden en aandacht veur het Drents en het Huus van de Taol opleverd.</p> <p>Promotie veur de streektaal is der op slim veul steden maakt. Een greep oet de grote hoeveulheid: het tv-programma LOOS, Zomerzinnen, Liefair, Fiets4daagse, Taol an Taofel, lezingen, streektaolstried</p>
--	---	--	--

	festivals.		<p>in diverse gemientes, op social media, veurleessessies op schoelen, via opschriften op producten, op de Korendag van de Bond van Koren, samenwerking met tidschrift Noaber/Naober, aandacht veur het eerste twei-taolige plaotsnaombord Nei-Roon, broescursussen, kerkdiensten, op diverse markten deur de hiele provincie, Festiveul in Schoonebeek, warkwinkels op schoelen, in de skybox op de Oude Meerdijk in de rust van FC Emmen-De Graafschap, bezuken an gemienteraoden, wekelijks in de Brink bij RTV Drenthe, deur taolschultes bijwoonde festiviteiten. Het tal is gewoon te groot um tot een volledig overzicht te kommen maor we warkt er hard an en bint der 24/7 veur te porren. As veurbeeld: oeze directeur is in het holst van de nacht naor Hilversum reden um van half vier tot vief te gast te weden in het NPO1-programma 'Dit is de nacht'. En zölf s dan is der volk dat lustert en der prachtig op reageert.</p> <p>In 2018 is het Huus van de Taol en het Drents meer op boeten gaon. Deur het organiseren van de "Wies met Drents"-markt in Hessel n bie veurbeeld. Een promotiemarkt veur schrievers en muzikanten in het Drents. Met een oetgebreide boeken- en Drentse kedogies-markt. Ok in Paais, Lievern, Nörg, Nietap en Rowol stunden de "Wies met Drents"-beachbanners. In Paais was een Drentse aovend en in de aandere dörpen schoof het Drents bie een aander evenement an.</p> <p>De Huus van de Taol-kraom gung dit jaar de pervincie deur en bie toeren ok daor boeten. Oonze boeken en aandere Drenthe-producten lagen bie de fiets4daagse van zölf, maor ok in Nietap, Lievern, Paais, Nörg, Assen, Rowol, Hessel n, Dwingel, Annen, Raol en Börger. En ok boeten de pervincie in Appelscha en Leeuwarden. Geregeld nemen oonze vrijwilligers premotie-materiaol naor Drenthe-cursussen, festivals en markten</p>
--	------------	--	---

	<p>Goede verstandhouding met de media onderhouden en hen zoveel mogelijk van informatie voorzien.</p>		<p>met. Ok de Drentse literatuurbusreis (saomenwaarking met het Drents Archief) gebeurt saomen met een vrijwilliger van oons. Boetendat hebben wij een vaste stee in heul wat boekhandels in Drenthe.</p> <p>De verstandholding met de media is goed. De lijnties bint kört. Zo nou en dan zit wij met journalisten um taofel veur overleg en ok wor wij regelmaotig oetneudigd um te gast te wezen in radio- en televisieprogramma's. Ok weet de kranten- en tiedschriftenredacties oes goed te vinden en wij veurziet heur zoveul meugelk van informatie, bijveurbeeld deur middel van pers- en agendaberichten. We hebt daorbij vaste, oes goed gezinde, contactpersonen. Umgekeerd komt het veur dat wij hulpvraogen kriegt, waar we vanzölf geern op ingaot. Het Huus van de Taol levert geregeld neisberichten en gedichten an veur de streektaolpagina Schepers Erf in het DvhN op dinsdag. De column Sjarlefrans wordt deur verschillende Drentse schrievers schreven.</p> <p>In verscheiden huus-an-huusbladen verzörgt vrijwilligers van het Huus van de Taol structureel een rubriek in en/of over de streektaol.</p> <p>RTV Drenthe hef de deur-de-weekse radioprogrammering in de tweede helft van 2018 over de kop gooid. Een Drentstaolig programma as <i>De Brink</i> is daormet verdwenen. Ok het Huus van de Taol huuf / mag de wekelijkse streektaolbijdrage niet meer levern. Volgens RTV Drenthe is het gehalte an streektaol bij de umroep nog hetzölfde, maor het stemt oes niet tot tevredenheid (um het zacht oet t drukken). Geregeld is der andacht veur de streektaol op oeze regionale tillevisie, maor een structureel karakter hef dat de leste jaoren niet meer. Wal bint er programma's as <i>Strunen</i>, waarin de voertaol Drents is. Dat geldt ok veur het meertmaondse kwisprogramma <i>LOOS</i>.</p>
	<p>Streektaol op radio en tillevisie</p>		

	<p>Het onderhouden van de relatie met en het stimuleren van de inzet, kundigheid en activiteiten van de Taolschultes en keurnoten.</p> <p>Voortzetten van de commerciële en ideële inzet van de online webshop Kiepsshop.</p>		<p>Alle taolschultes en keurnoten heb we weer twee zaoterdagen bij mekaar had um de binding te vergroten en um an deskundigheidsbevörderung te doen. Wieder heb we veer maol een overleg had met de taolschultes um lopende zaken, initiatieven en plannen deur te proten en van mekaar te leren. De inzet en inbreng van de taolschultes en keurnoten is prachtig. Meer en meer ontwikkelt ze gemientelijke initiatieven of komt ze met provinciale plannen die bijdraagt an de hoofddoelstelling van het Huus van de Taol. Zo is in 2018 het preject <i>In elk kind zit een verhaal</i> op initiatief van ien van de taolschultes ontwikkeld en nao een pilot provinciaal oetvoerd. Dankzij dizze belangrieke groep vrijwilligers komt zukke mooie zaken tot wasdom, maor der gebeurt veul en veul meer.</p> <p>Vanzölf hebt er ok weer wisselingen plaotsvunden. De vacature Meppel is nog aal niet invuld.</p> <p>De Kiepsshop is de kedogieswinkel van het Huus van de Taol. Naost de webwinkel, www.drenthecadeaus.nl heb wij in oes eigen Huus ok een winkeltie. Het aantal verkopen in de Kiepsshop gung in 2018 wat minder as in 2017. Een dudelijke reden is niet an te geven. Ok de inkoop gung wat zuniger, wat dan wel logisch is. Per saldo gungen de inkomsten omhoog. Bezukers van het gemientehuus in Beilen loopt binnen as ze even wachten mut en meinsen kooft gericht kedogies uut de Kiepsshop kopen. Nei in 2018: de muggenklaper "Ik heb een neefie doodslagen" en romperties in twee maoten en met de teksten "Geluk zit in een klein rompertie" en "Ik heb 9 maond vastzeten".</p> <p>Bestsellers bint de koppakkings, de jute tassen, ansichtkaorten, tekstbordties, de mokken, de placemat, de muggenklappers en uteraard de boeken die uutegeven bint bij Het Drentse Boek. Alle kedo's hebt een Drentse tekst.</p>
--	---	--	---

	<p>Het voorzetten van activiteiten op sociale media.</p>		<p>Drenthecadeaus: in- en verkoop in euro's:</p> <table border="1" data-bbox="868 259 1386 412"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ink.</td> <td>-3465</td> <td>-6913</td> <td>-8350</td> <td>-52</td> </tr> <tr> <td>Verk.</td> <td>5407</td> <td>9086</td> <td>10.878</td> <td>836</td> </tr> <tr> <td>Saldo</td> <td><u>1942</u></td> <td><u>2173</u></td> <td><u>2528</u></td> <td><u>311</u></td> </tr> </tbody> </table> <p>Het Huus van de Taol har an het èende van 2018 4600 volgers op Facebook. Dat binnen der 1100 meer as an het èende van 2017! Veul volgers holden oons daogelijks in de gaoten en geven reacties op de 'vraag van de dag'.</p> <p>Op Twitter hebben we zu'n 1000 volgers en dat is 110 meer as vleden jaor.</p> <p>Op Instagram har het Huus van de Taol an het èende van het jaor 517 volgers. Ook dat is een dikke 100 meer as een jaor eerder.</p> <p>Op LinkedIn har het Huus 597 connecties op 31 december 2018. En dat is 200 volgers meer.</p> <p>Het Huus van de Taol hef dizze schiere ciefers bereikt deur gerichter mènsen oet te neudigen um oons te volgen. Boetendat hebben wij ok vaoker berichten plaotst op de media en maoken we meer gebruik van foto's en film. Ok het holden van speciaole acties helpt um mènsen actief te blieden betrekken bij het Huus van de Taol op de verschillende social media- platförm.</p> <p>We binnen bliede met dizze aantallen, maor wij willen ok weiten wat veur mènsen het binnen. Het Bureau Mr.Pink&Mr.Orange helpt oons daormet. Veur een goede marketing hebben wij moderne tools neudig. Het bureau oet Emmen wes oons de weg naor neie jongere doelgroepen.</p> <p>Het Huus van de Taol kek ok aal meer naor de jeugdculuur in de dörpen en steden van Drenthe. Met wat veur Drèentse tekst op hun T-shirt willen ze lopen? En welk bandje of zanger/zangeres kan met het Drèents holpen worden?</p> <p>Het Jonge Honden Network is ok in 2018 niet tot wasdom kommen. De Jonge</p>		2015	2016	2017	2018	Ink.	-3465	-6913	-8350	-52	Verk.	5407	9086	10.878	836	Saldo	<u>1942</u>	<u>2173</u>	<u>2528</u>	<u>311</u>
	2015	2016	2017	2018																			
Ink.	-3465	-6913	-8350	-52																			
Verk.	5407	9086	10.878	836																			
Saldo	<u>1942</u>	<u>2173</u>	<u>2528</u>	<u>311</u>																			
	<p>Het verder uitbreiden van</p>																						

	<p>het initiatief 'Jonge Honden Netwerk, waarbij jongeren de Drentse taal en cultuur onder de aandacht brengen bij andere jongeren in Drenthe</p> <p>Voortzetten van de donateur-/ huisvrienden-actie.</p>		<p>Honden hebt het gewoon veul te drok met aandere zaken. De inzet van het Huus van de Taol hef tot gien risseltaot leid en der zal een neie strategie bepaold worden moeten.</p> <p>Op oetneudiging van de previncie Drenthe bint de jonge honden in de eerste dagen van 2018 met mekaar naar de skybox van FC Emmen west bij de wedstried Emmen-RKC. Dit was aanleiding um der een neie slinger an te geven, maor ok dit hef niet tot het gewenste risseltaot leid. En dat geldt eigenlijk evenzeer veur de activiteiten op de sociale media. De constaring is makkelk maakt, maor een oplössing is zo ien twee drie niet veurhanden. Hier lig ok ien van de taken van de neie (en jonge!) streektaolfunctionaris.</p> <p>Huusvrienden, donateurs en sponsors hebben allemaol de naam "Huusvriend". Ze betaolen € 10,-- in 't jaor. As ze het tidschrift "Zinnig" ok hebben willen, binnen ze € 27,-- kwiet (Huusvriend-Plus) en as bedrief betaolen ze € 100,-- in 't jaor (Huusvriend-Bedrief).</p> <p>Huusvrienden binnen mèensen die het Drèents geern zitten zein. Ze sluten zuch bie oons aan umdat ze geleuven in oons bedrief.</p> <p>Op veul manieren prebeer we an meer huusvrienden te kommen. Saomen met Naoberschap United (van FC Emmen) hebben wij ok een actie verzonnen. Oonze achterban gung de boer op en zörgde veur meer Huusvrienden. An aj meer as tien hadden, kreej een vrijkaortie veur een wedstried van FC Emmen. Zu'n 100 neie Huusvrienden hef dit opleverd.</p>
<p>B. Informatie- dienstverle- ning</p>	<p>Informatievoor- ziening via de websites www.huusvan detaol.nl, www.drenthe- boeken.com en www.het-</p>		<p>De warkvelden van het Huus van de Taol bint dudelk op oonze website in beeld bracht, zodat bezukers snel op de plek die as zij zuukt terecht koomt. De activiteiten waarbij de Drentse taal een rol speult, bint overzichtelijk rangschikt en de leste Twitterberichten over het Huus van de</p>

	<p>drentse-boek.nl.</p> <p>Promoten en actueel houden van de (digitale) bibliotheek van het Huus.</p> <p>Ondersteuning van de werkgroep 'Drenten in de Vrömde'.</p> <p>Ondersteuning werkgroep Kerkdiensten in het Drents.</p>		<p>Taal komt prominent in beeld. Bij vraogen kunt websitebezoekers zich via e-mail tot het Huus van de Taol wenden; dat gebeurt verscheiden maal in de week. De bestellingen die daan wordt bij oonze webshop www.drentheboeken.com neemt toe en koopt uit het hiele laand. Mooi um te zien dat de belangstelling veur Drentse boeken niet opholdt bij de provinciegrens!</p> <p>Op www.hetdrentseboek.nl hebt de bezoekers neis over de neie uitgaves kunnen lezen. Vanuut dizze website is der ok een link naor de webwinkel emaaft, zodat klanten het boek metien kunt kopen.</p> <p>Een vrijwilliger komt ien dagdiel in de twee week (of vaker as dat neudig is) um de bibliotheek bij te warken. De bibliotheek is goed op örder en nei wark wordt op het juuste stee invoerd.</p> <p>Het Huus van de Taol ondersteunt het driekoppige bestuur van de Warkgroep Drenten in de Vrömde waar meugelijk en waar neudig. De financiële boekholding van de warkgroep wordt daan deur 't Huus van de Taol. Maor... al jaoren wordt het tal an Drentse verienings in oes laand minder en minder. De gemiddelde leeftied van de leden is hoog en bestuursleden bint zowat niet meer te vinden. De warkgroep hef daorum met pien in 't hart besleuten um te stoppen met het weinige coördinerende wark dat er nog was. Op 28 september 2019 zal de leste Drentendag weden en dat is dan metien het èende van een tiedpark, dat grote blui kend hef en as een nachtkeers oetgiet.</p> <p>De vertaalgroep warkt nog aal an Exodus en wieder wordt er kerkelijke liedern vertaald. De cantorij Met An Doen har te maken met terugloop van zangers; de ondergrens weur bereikt en umdat het tij niet meer te keren was, is Met An Doen der in oktober met stopt. Drie streektaldiensten bint op Radio</p>
--	--	--	--

	<p>Investeren in het warmhouden van de contacten met andere participanten in 'streektaalland'</p>		<p>Drenthe oetzunden, nl. vanoet Daolen, Assen en Coevern. In totaal hebt er 17 kerkdiensten in de streektaol west.</p> <p><i>Jeremia en Klaagliedern</i> is in 2018 in de Drentse vertaolng van Jennie Lambers-Niers klaor kommen en in april in de Hervörmde Kerk in Coevern prissenteeerd. Vanoet het Huus van de Taol bint artikels schreven veur kerkelijke bladen en gaot persberichten die kaant oet.</p> <p>De contacten binnen het Nedersaksische taolgebied bint beheurlijk goed al hef elke organisatie het geweldig drok met de eigen activiteiten.</p> <p>In 2018 is intensiever samenwarkt an de mandielige app en het tiedschrift Wiesneus.</p> <p>Ok boeten het Nedersaksische gebied underhol we goeie contacten.</p> <p>Het Huus van de Taol was vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Nederlandse Dialecten, maor umdat de vacature veur streektaolfunctionaris nog niet vervuld is, hew dit lidmaatschap even oetsteld. Wal is het Huus van de Taol vertegenwoordigd in het bestuur van het Europees Bureau voor Kleine Talen.</p> <p>Over de landsgrens hef het Huus van de Taol de contacten met de Emslandische Landschaft in Meppen nei leven in blaozen. As eerste samenwerking koers we op een gezamenlijke poetry slam tiedens Zomerzinnen 2019.</p> <p>De Stichting Nederlandse Dialecten organiseert elk jaor een streektaolconferentie. Van 't jaor was die in Leeuwarden, ok in het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad. Het thema was 'Zin en onzin van taal- en dialectpropaganda'.</p> <p>Zoas al eerder vermeld, was Leeuwarden in 2018 culturele heufdstad van Europa. In 't gebouwgie MEM in de Prinsentuun in 't centrum van Leeuwarden is in 2018 aandacht besteed an de verscheidenheid van de taolen in Europa.</p>
--	---	--	--

	<p>Onderhouden en vullen van de taolkaarten-website.</p> <p>Het verzorgen van een wekelijkse bijdrage over de Drentse taal in het radioprogramma De Brink van RTV Drenthe.</p> <p>Digitalisering van tijdschriften</p>	<p>Tenminste 10 boeken.</p>	<p>Ok bij dit Lân fan Taal-streektaalproject hebt de streektaolorganisaties gezamenlijkheid uutedragen in het Talenpaviljoen in de Prinsentuin. Elke provincie kreeg een week lang gelegenheid zien taal te prissenteren. Elke week worde ofesleuten mit een gezamenlijk overdragen van het estafettestokkie. Drenthe nam het stokkie over van Limburg mit de prissentatie van de bundel <i>Binnenkort Uitverkocht</i> van het Drents Light Verse Collectief, mit as gast Frits Criens uut Limburg.</p> <p>As muzikale invulling was op Hemelvaortsdag de zaal vol bij optredens van de Drentse Margaretha Kleine en de Friese band Mosken. Nao Drenthe kwam Brabant an de beurt. Die gezamenlijke zundag was de uutreiking van de priezen van de Nedersaksische schriefwedstried (mit het veurlezen van verhalen) en muziek van het Brabantse Duo Lya de Haas en Hennie Korsten. Ook trad de Rederijkerskamer Borger op met heur ienakter <i>Mien eigen weg</i>.</p> <p>De taolkaartenwebsite www.drenthe.digitaalkaart.nl is in 2018 wieder gruid van 300 naor 325 kaorten. De achtergrondinformaotsie op de website is naokeken en anpast as dat neudig was. De taolkaorten wordt ok broekt bij lezings.</p> <p>Vier metwarkers van het Huus van de Taol waren in het eerste halve jaor van 2018 aal dinsdagmörgens bij toerbeurt te gast in het populaire radioprogramma De Brink van RTV Drenthe. Zie vertelden over actuele zaken, over taolige achtergronden, over dinger de schrieverij of meziek angaonde enzowieder. Deur het umgooien van de radioprogrammering van oeze regionale umroep is dizze wekelijkse rubriek ter ziele gaon. En dat muit oes!</p> <p>In 2018 hew 10 Drèentse booouken digitaliseerd. Het bestand met</p>
--	--	-----------------------------	--

	en boeken.		gedigitaliseerde Drèentse boouken gruit aal mor deur. Deur de jaoren hen bint er al zowat honderd boeken digitaliseerd. Dat komt geweldig goed van pas as mènsen een vraog hebt over een gedicht, een verhaal of zo maor een stukkie tekst.
C. Locket-functie	<p>Underzoek naar verkleinwoorden</p> <p>Het verzorgen van lezingen en warkwinkels</p> <p>Vertaalwerkzaamheden</p> <p>Het fungeren als vraagbaak</p>	<p>Publicatie over het systeem van Drentse verkleinwoorden</p> <p>Beantwoording of doorverwijzen binnen 48 uur</p>	<p>In september 2018 is het Drents verkleinwoordenboek prissenteeerd. Abel Darwinkel hef in het woordenboek van Dr. G.H. Kocks, in de MAND en de RND en in het wark van roem vieftig Drentse schrievers zöcht naor verkleinwoorden. Ok de antwoorden van dik aachthonderd deelnemers an de enquête <i>Vraog en Antwoord</i> bint bekeken. Met al die gegevens is het systeem van de Drentse verkleinwoordvörming beschreven. Hij giet in op de veranderingen die in de loop van jaoren in 't Drèents te zien bint en op de oetzunderings die de varianten van het Drents ok bij de verkleinwoorden hef.</p> <p>In 2018 hebt beroepskrachten van het Huus van de Taol 21 lezingen geven. Wieder is der een veulheid an lezingen, presentaties en workshops verzörgd deur vrijwilligers van oes.</p> <p>Der is hiel wat vertaolwark daon veur particulieren, overheden, politieke partijen in het kader van de gemienteraodsverkiezingen, collega-instellingen e.d. Allemaol wark waor de portemonnee niet veur trökken huufde te worden. Bedrieven hebt oes niet inuurd veur vertaolwark. Wal is de website Persian Bridges vertaald op het grensvlak van commercie en ideël.</p> <p>Het Huus van de Taol krig verschrikkelijk veul vraogen via mail, tillefoon en de website. De vraogen gaon altied over taol, mor binnen toch heeil verschillend. Teksten opzeuken, teksten vertaolen in 't Drèents, spellingadvies, tekstadvies, beteeikenis of etymologie van woorden,</p>

	<p>Actueel houden en vergroten van het bereik van het Drents letterkundig Documentatiecentrum.</p>	<p>Vervolg inventariseren en digitaliseren van het DLD</p>	<p>hulp bij 't organiseren van activiteiten of 't zuken naor een Drèentse naam veur een instelling, het komp allemaol geregeld veur. Wij geven altied zo gauw meugelijk antwoord, maor de vraoger hef in elk geval binnen 48 uur een reactie. Mangs frag het zuken van juuste beantwoording meer tied, maor dan is dat metdiel.</p> <p>Studenten en scholieren die onderzoek dooun of een scriptie schrieven moeten binnen deur het Huus van de Taol zo gauw en gooud meugelijk holpen.</p> <p>Het Drents Letterkundig Documentatiecentrum van het Huus van de Taol is een grote verzaomeling hangmappen met stukkies oet kraanten en tiedschriften over dreeihonderd verschillende Drèentse schrievers. Aal week komt twee vrijwilligers um neie knipsels toe te voegen en alles goed op örder te holden. Wij bint wies met dizze trouwe vrijwilligers.</p> <p>Een papieren archief is vanzölf kwetsbaar en boetendes niet altied te raodplegen. In 2017 hew daorum subsidie anvroagd en kregen om een diel van dizze interessante bron digitaliseren te kunnen en zo veilig te stellen en vervolgens beschikbaor te stellen an elk die der belangstelling veur hef. Vrijwilligers hebt alle mappen van Drentse schrievers naoeken en het interessante materiaal der oethaald. Vervolgens is het bij Alescon scand. Het bedrijf van Ivo Fontijn is vervolgens inhuurd um het hielemaol geschikt te maken veur de website. Dit proces was in december 2018 op een haor nao voltooid.</p>
--	--	--	--

Product 3. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen

1. *Inbreng van deskundigheid bij activiteiten en projecten die streektaal op enige wijze als programma-onderdeel hebben.*
2. *Organiseren van aansprekende activiteiten gericht op jongeren*

Activiteit	Middel	Concreet resultaat	Uiteindelijk bereikt
1.	Meertmaand-streektaal-maand.	(Extra) focus op de Drentse streektaal via verschillende soorten media door heel Drenthe.	<p>Der is weer hiel wat gebeurd in de meertmaand in 2018. Mangs har het Huus van de Taol der de haand in, mangs weurden activiteiten deur aandern organiseerd. Dat leste juich wij vanzölf van harte toe. Ok de taolschultes en keurnoten hebt in de verschillende gemientes de streektaal op hiel veul verschillende manieren over het voetlicht bracht.</p> <p>Een summier overzicht:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Alle warkdagen LOOS op TV Drenthe (prissentatie Erwin Kikkers).➤ Op 26 meert de streektaolpuzzel in Dagblad van het Noorden. Oeteindelijk 307 dielnimmers (toppie van de iesbarg).➤ Vrijdag 30 meert (Goede Vrijdag) de hiele dag alles in de streektaal bij RTV Drenthe. U.a. ok een item over het onderwies (interview met Jan Kruming en Jan Germs en kiekie op de schoel in Hieken) en een deur het Huus bedachte zin in zeuven varianten op internet.➤ Meertmaand lösdoen in de Raodsaal in Beilen.➤ Veurlezen en Wiesneus. 26.000 exemplaren van de Wiesneus 2019 bint de previncie in gaon. Der hebt 700 kinder an de verschillende categorieën metdaon: 166 kleurplaten; 500 woordzukers en nog 40 hebt

			<p>metdaon an de puzzel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ U.a. lezing Kenniscafé in Emmen, maor ok lezingen in Langel, Beilen, Vries, Raol en Beilen ➤ Nieuw-Roden hef nou officieel Drentstaolige plaatsnaamborden: Nei-Roon. De actiegroep 'Drents op stee' hef Wespert, Hieken en Wisp andaon. ➤ Te gast in het programma Podium van RTV Drenthe (Anne Doornbos, Jan Harbers en Jan Germs) met as thema de meertmaond. ➤ Ofslutende metzing-concerten in Assen (1), Gasselt (2) en Gieten (2) van het preject dat in de groepen 3 en 4 in Aa en Hunze (alle schoelen), Tynaorl (ien schoel) en Assen (vief schoelen) daon is. Coachingsbijienkomst in jannewaori in de schoel in Annen met 36 lesgevers, in elke groep twee warkwinkels van Martijje en Marinus en hiel veul enthousiasme. ➤ Ofsluting van het preject 'In elk kind zit een verhaal', dat daon is in de gemiente Börger-Odoorn. Ofsluting in Noorderbreedte in Bunermond met vier enthousiaste schoelen en Martijje die zung. ➤ Drentse invulling in gemienteraod Aa en Hunze en zo nog veul meer, u.a. op intranet, in aandere gemientes. ➤ Streektaolstried in Zeijen en Nörg (prissentatie Abel). ➤ Vief kerkdiensten in de streektaol, waarvan die in Daolen op Radio Drenthe oetzunden is.
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lintje veur Ans Klok ➤ Landelijke radio: anderhalf uur in de oetzending van "Dit is de nacht" - NPO Radio 1 over streeктаol. Ondanks het nachtelijke uur veul respons. ➤ Waliswaor net niet meer in de meertmaond, maor der wal bij heurend: de streeктаolpriezen van het Dagblad van het Noorden weurden oetlangd. Winnares in de categorie literatuur weur 'oeze' schriever Leny Hamminga.
	Drèentse Taolquiz op TV Drenthe en een meertmaond-puzzel in Dagblad van het Noorden.		<p>Alle warkdagen hef ok in meert 2018 de streeктаolquiz LOOS op TV Drenthe te zien en te heuren west. Het Huus van de Taol har de vraogen anleverd en dat waren der weer hiel wat. De lössere opzet en jeugdige presentatie veul goed in de smaak. Evaluatie hef opleverd dat LOOS ok in 2019 op de tillevisie te zien weden zal.</p> <p>In Dagblad van het Noorden was weer de paginagrote streeктаolpuzzel - maakt deur het Huus van de Taol - opnummen. 307 mèensen hebt de oplössing inzunden en daormet een gooi daon naor de tien streeктаolpriezen, die het Huus beschikbaar steld har.</p>
	Activiteiten voor jongeren		<p>Tot oes verdriet lukt het slecht um ansprekende activiteiten veur jongern van de grond te kriegen. Via het onderwies giet het wal goed. Het tal an jeugdigen dat de streeктаol as onderwarp kös as der een warkstuk of scriptie maakt worden mot, is gruiende. De populariteit van streeктаolbands wordt ok aal groter. Veur het tweede jaor op een rij is het Drents Liedtiesfestival wunnen deur een jonge zangeres.</p> <p>Maor met name oes Jonge Honden Network - waor we toch zo vol overtuging en enthousiasme met begund bint – is</p>

			niet van de grond komen en beperkt zich tot het incidentel plaatsen van berichten op de sociale media.
	Streven naar een plek voor streektaal binnen andere evenementen.	Uitdragen van streektaal binnen evenementen	<p>Veerbeelden van streektaal op andere evenementen of in samenwerking met aanderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Rondleidingen Hunebedcentrum; * Drentse prissentatie in De Tamboer op de korendag van de Bond van Koren; * Media: anlevern teksten en inhold; * Markten en braderieën; * Drentstaolige inbreng toen Midden-Drenthe fair-trade-gemiente weur.

Product 4. Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaoeducatieve producten

1. *Streektaoeducatie (in en over de streektaal) is naar behoefte beschikbaar binnen het voorschoolse, basis-, voortgezet en hoger onderwijs. Stimuleren en ontwikkelen van educatieve projecten met en voor het basis-, voortgezet en hoger onderwijs. Het educatieaanbod biedt antwoord op de vraag (de mogelijkheden en de wensen) vanuit scholen en gemeenten (onderwijs in de moedertaal op maat). Streektaoeducatie wordt vormgegeven op basis van taalwetenschappelijk onderzoek naar de positie van de Drentse streektaal in het algemeen en in het bijzonder in het basisonderwijs.*
2. *We willen dat in 2018 Streektaoeducatie (in en/of over streektaal) ook weer deel uit gaat maken van het aanbod erfgoededucatie op scholen. Van het Huus vragen we een passend aanbod van educatieprojecten en inzet om dit te koppelen aan erfgoededucatie. Graag zien wij dat u hierover in overleg treedt met Compenta.*
3. *Inzet bij praktijkonderwijs:*
 - a. *doorgaan met stimuleren van specialisatie streektaal op de Pabo;*
 - b. *bevorderen en ontwikkelen van module streektaal voor beroepsopleidingen in de zorg.*
4. *Het aanbieden van cursussen ten behoeve van het lezen en schrijven in, en het verstaan en spreken van de Drentse taal en de streektcultuur voor volwassenen waarin taal, spelling, grammatica, literatuur en streekcultuur worden behandeld. Het aanbod biedt antwoord op de regionale vraag naar volwasseneneducatie op het gebied van streektaal en streekgeschiedenis.*

Activiteit	Middel	Concreet resultaat	Uiteindelijk bereikt
Volwassenen - educatie	Het geven van een cursus		<p>In 2018 bint er weer meer cursussen geven as in 2017. Daar bin wij vanzölf bliede met. Wij kruupt wat cursussen angiet oet het dal. In totaal bint der in 2018 tien cursussen organiseerd met 121 deelnemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Beilen, Drenthecursus: 15 deel. ➤ Eext, Drenthecursus: 13 deel. ➤ Erica, Drenthecursus: 14 deel. ➤ Roneresch, Drenthecursus: 12 dln. ➤ Koekangerveld, Drenthecrs:12 dln. ➤ Börk, Drenthecursus, 12 deel. ➤ Hollandscheveld, Drenthecrs: 12 dln. ➤ Dwingel, spellingcursus: 6 dln. ➤ Beilen, 2x Dieper deur Drenthe: 25 <p>len van de dielnimmers van de cursus in Eext was een journalist van het Dagblad van het Noorden, die der aal week een artikel over schreef; en dat was mooie free publicity.</p>

	<p>Broescursussen</p> <p>Verneien Drenthecursus</p>		<p>De warving veur 2019 is in het naojaor van 2018 begund. De organisatie is nou in handen van Alja Kiers, die dit wark op vrijwillige basis döt. Van het Huus is Jan Germs de contactpersoon.</p> <p>De cursussen van het Huus van de Taol wordt - net as in aandere jaoren - zo bried meugelijk under de aandacht bracht. Wij staot op markten, braderieën, festivals, uitdagen e.d. Wij onderhoudt de contacten met organiserende instellings, wij verstuurt persberichten over de cursussen en wij vertelt er in de media en in lezings over.</p> <p>Ok veur oeze 'broescursussen' is aordig wat belangstelling. De broescursus is een kôrte cursus van umdebij drie kwartier waarin de cursisten op een leuke en onderhoudende manier les kriegt over de Drentse taol. Zo kunt ze alvast snuffeln an de langerdurende cursussen en wordt ze der warm veur maakt. In diverse gemientes bint in 2018 broescursussen geven.</p> <p>De Drenthecursus is de lest jaoren hielemaol opfrist. De gepimpte versie wordt nou gebroekt. We bint nog aal wal gangs um de kinderziektes deroet te halen. Ok mot het cursusboek veur het ZuudOostVeen-gedielte van oeze provincie nog in örder maakt worden. Daoran wordt in 2019 warkt.</p>
Voor- schoolse educatie	Adviseren van organisaties		<p>Op peuterspeulzalen en in de kinderopvang wordt mondjesmaat nog gebroek maakt van <i>Het Rollegie</i>. Het is oes weer niet lukt te kommen tot structureel wark in de VVE-sector. Latent is der wal belangstelling maor de prioriteiten komt miest aanderworens te liggen.</p>
Basis- onderwijs	Voorlichting & advisering	Ouderavonden, sociale media, bijeenkomsten	<p>Meerdere maolen bint basisschoelen in Drenthe op de hoogte bracht van materialen en ontwikkelingen:</p>

	<p>Via K&C Drenthe aanbieden van diverse streektaalprojecten/producten</p>	<p>Voorlezen, poppenspel, taolschat, zingen, Peter en de Wolf</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Over het veurlezen bint allén al twee maol berichten naor alle schoelen gaon. ➤ Schoelen kriegt kwartaalberichten. In 2018 is iene daarvan op papier deur oeze taolschultes an 5.000 leerkrachten oetlangd. ➤ Oeze veurlezers (bereik zowat 23.000 kinder) leest niet allén veur, maor laot ok de meugelijkheden van www.wiesneus.nl in de klassen zien. U.a. laot ze liedties heuren die ok in het tidschrift staot. ➤ In oktober heb we een informerende inspiratie-aovend veur onderwiesmensen holden. Het bekende cabaretduo Harm & Roelof trad op en de info en inspiratie kwam van het Huus van de Taol. Umdebij 25 schoelen waren vertegenwoordigd; ± 75 bezukers. ➤ Via het preject <i>Drents en Duits in het onderwijs</i> wordt schoelen bereikt, rechtstreeks en via symposiums, bezuken e.d. ➤ Oeze taolschultes - die ien wat meer as de aander - onderhoudt contacten met de schoelen en zörgt veur inhold en informatie. ➤ De website www.wiesneus.nl böd niet allén pasklaor materiaol veur het basisonderwies, maor in het volwassenendiel is achtergrondinformatie opnummen over meertaoligheid in 't algemien en over de weerde van streektaol. <p>Het under de aandacht brengen van de meugelijkheden die het Huus van de Taol böd, gebeurt niet allén via K&C Drenthe. Het giet ok langs aandere wegen as de pabo, directe benadering, Compenta, ICO e.d. Under andern is via het ICO (Josien van Beek - cultuur-/geschiedenisproject), Marieke van</p>
--	--	---	--

	<p>Aanbieden leskist 'Speulenderwies'</p> <p>Lesmateriaal duidelijk en overzichtelijk bij elkaar brengen</p>	<p>Optimaliseren website www.wiesneus.nl</p>	<p>Ginkel (K&C) en Hester Witteveen (K&C) overlegd over samenwerking en streektaol in de prejecten. As gevolg hiervan is u.a. ofproot, dat streektaol sowieso onderdeel van erfgoededucatie is, dat het Huus van de Taol bij trainingen inschakeld worden kan, dat de Wiesneus-site altied under de aandacht bracht wordt en is er de intentie mekaar te helpen en te verstarcken.</p> <p>len van de cursusmiddagen veur de opleiding tot erfgoedjuf of -meester is geven in het Huus van de Taol, waarbij vanzölf info en meugelijkheden geven bint.</p> <p>Ok hef der een netwarkbijienkomst veur ICC-ers in het speciaal en veurtgezet onderwies in het Huus van de Taol west en ok daar was de streektaol een programma-onderdiel.</p> <p>Wieder help we schoelen met prejecten en levert op anvroag materiaol.</p> <p>Oeze leskist is in 2018 maor twee maol oetliend. Wij denkt dat de website in genog behoefte veurzöt. In 2019 gaow bekijken of (spel)elementen van de leskist in te voeren bint in www.wiesneus.nl.</p> <p>De website www.wiesneus.nl (bouwd in 2015) en is werkelijk prachtig worden. In het begun preuten wij over een 'gruibrijlant' en dat is de site ok worden. Ok bij dit onderdiel geldt dat gestaoge jaogers de dikste hazen vangt. Gewoon stug en hard deurwarken en dan komt er risseltaot. Hierbij mótt de naam Jan Arp nuumd worden. An dizze super-vrijwilligrs is het veur een groot diel te danken dat de site worden is tot wat e nou is.</p> <p>De website bestiet oet drie onderdielen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. veur kinder van 1-6 jaor (die nog niet lezen kunt); 2. veur 6-12 jaorigen; 3. veur volwassenen van snacker tot diepgraver met alle beneudigde achtergronden van (streek)taol en meertaoligheid (in het onderwies). <p>In 2018 is de website wieder oetbouwd</p>
--	--	---	--

			<p>en hef nou: Veur de kinder tot zes jaor: ➤ 8 prentenboeken; ➤ 17 verhalen; ➤ 22 gedichten; ➤ 35 liedties; ➤ 4 memoryspellegies.</p> <p>Veur de kinder van zes tot twaalf jaor: ➤ 35 verhalen; ➤ 50 liedties; ➤ 25 gedichten; ➤ 50 opdrachten.</p> <p>Wieder bint alle <i>Wiesneuzen</i> opnummen, het complete pakket <i>Echt Waor? Écht waor!</i> en achtergrondinfo over meertaligheid en streektaol. Alles niet allén zichtbaar, maor ok te beluustern!</p> <p>Een groep opdrachtenmakers komt geregeld bij mekaar um bij elk underdiel gerichte taolopdrachten te maken.</p> <p>Een ofgestudeerde Master of Arts in Communicatiekunde, die ok underzoek daon hef naor de interactie tussen tweetaolige basisschoelleerlingen, hef in 2018 underzoek daon naor de wensen van olders en lesgevers en nao analyse komt ze met aanbevelingen um de site nóg beter te maken. Dat zal in de eerste helft van 2019 gebeuren.</p> <p>In 2018 is ok begunnd met het klaor maken veur de website van <i>Peter en de wolf in het Drents</i>. Het zit in de planning dat dit prachtige muzieksprookje - inclusief themaliedties, digitale spellegies, meziekopdrachten, links naor prowise e.d. - in de eerste helft van 2019 compleet in hapklaore brokken op de wiesneussite komt.</p> <p>Prentenboeken - veur een diel maakt deur pabo-studenten - bint opnummen. Studenten van de inforamtica-ofdieling van Stenden hebt een Drenthe-spel ontwikkeld, dat in de loop van 2019 wieder ontwikkeld wordt. De basis is dik in örder.</p>
--	--	--	---

	<p>Metzingconcerten</p> <p>Veurlezen op hiel veul basisschoelen</p>		<p>Met jongs van Kids Songs is contact legd um te kieken ow nog meer hiel eigentieds liedties op de site kriegen kunt.</p> <p>Op initiatief van Akke Feenstra van Kunstencentrum ICO is der in Noordelijk Drenthe een preject ontwikkeld rond de liedties van <i>Het Jaor Deur met Drentse Kinderliedties</i>. Alle schoelen van Aa en Hunze, vief in Assen en iene in Tynaorl hebt metan daon met heur groepen 3 en 4.</p> <p>Op 23 jannewaori waren 36 lesgevers bij mekaar in OBS De Eshoek in Annen veur informatie en inspiratie. Twee maond lang hebt de kinder liedties leerd en twee maol is elke klas bezöcht deur de muzikspecialisten Martijje Lubbers of Marinus Scholten veur een extra warkwinkel. Het preject eindigde met een viefstal zogenuumde metzingconcerten: twee in Gasselt, twee in Gieten en iene in Assen. Martijje & Band traden op en brachten tien liedties van Het Jaor Deur op de planken. Kinder en leerkrachten zungen vol overgave met.</p> <p>Het enthousiasme veur het preject is dusdanig groot, dat het de bedoeling is der in 2019 een vervolg an te geven.</p> <p>Der bint in 2018 26.280 exemplaren van het tiedschrift <i>Wiesneus</i> drukt. Zie hebt zowat allemaol heur weg naor de Drentse basisschoelen vunden. Dankzij oeze geweldige vrijwilligers en met de hulp van burgemeesters, wetholders, raodsleden, muzikanten, museumdirecteur enz. is der in totaol op 188 basisschoelen in Drenthe veurlezen an maor liefst 22.790 kinder. Ok 177 peuters van 9 peuterspeulzalen hebt genieten kund van Drentstaolig veurleeswark.</p> <p>In het tiedschrift <i>Wiesneus 2018</i> waren ok weer twee liedties van het preject <i>Het Jaor Deur met Drentse Kinderliedties</i> opnummen um zo de weg naor de website www.wiesneus.nl bekender te maken. Eigenlijk heb we allén maor positieve geluden over dizze onderwiesactiviteit heurd. Het tal an</p>
--	---	--	--

	<p>In elk kind zit een verhaal</p>		<p>dielnimmende schoelen is ondanks de krimp nog aal gruiende en ok komt er aal meer peuterspeulzalen en groepies in de kinderopvang bij.</p> <p>Mooi is het ok dat vrijwel alle gemientes bijdraagt an het veurlezen.</p> <p>Um de veurlezers zo goed meugelijk toe te rusten hebt er in het Huus van de Taol twee warkwinkels over het veurlezen west. 55 mènensen bint vol tips en tricks weer op hoes an gaon.</p> <p>In het veurjaor van 2018 is in de gemiente Börger-Odoorn de pilot van het preject <i>In elk kind zit een verhaal</i> oetvoerd. Zes schoelen hebt metan daon en vier schoelen waren in dörpshoes Noorderbreedte in Bunermond op de ofslutende bijienkomst. Wetholder Albert Trip dee de mörgen lös. Martijje hef zungen en vief veurlezers leuten de winnende verhalen van elke schoel heuren. De winnaar kreeg een mooie trofee.</p> <p>Nao de goeie ervaringen met dizze pilot, heb we besleuten het preject <i>In elk kind zit een verhaal</i> in de hiele previncie oet te voeren. Hiermet is in het naojaor van 2018 begund.</p> <p>In de basis gung het um het volgende: Kinder van de bovenbouw schreven een verhaal. Dit much in het Nederlands. De mooiste verhalen bint vertaald in het Drents.</p> <p>Het schrieven van een verhaol kostte gien extra onderwiestied. Schrieven van verhalen doet kinder ja toch al regelmaotig. As onderwarp waren de kinder gebunden an het thema ‘Geheim’; hierover kreeg elk kind een anwizingenblad.</p> <p>De respons was prima en in de verschillende gemientes hef het jureren van de verhalen best tiedrovend west. Oeteindelijk bint virtien verhalen selecteerd.</p> <p>De eerste vief verhalen bint in alle zeuven varianten van het Drèents vertaald, dat die overal in de previncie veurlezen</p>
--	------------------------------------	--	--

			<p>worden kund.</p> <p>Op ien meert 2019 wordt de provinciale winnaar bekendmaakt. Dat gebeurt tiedens een feestelijke bijienkomst in OBS De Valkenhorst, waarbij gedippeteerde Cees Bijl de trofee oetlangt.</p>
Voortgezet onderwijs	Voorlichting en advies	Lezingen, workshops, informatie	<p>Studenten die onderzoek doet naar het Drents, of streektaal in het algemeen, bint deur het Huus van de Taol zo gauw en zo goed meugelijk hölpen deur een vraoggesprek of deur heur in contact te brengen met sprekers oet de Drentse plaots die ze neudig hadden.</p> <p>In 2018 waren der ok weer scholieren van Havo en VWO die gangs gungen met het Drents veur een profielwarkstuk. Wij hebt die scholieren hölpen deur het beantwoorden van vraogen via de mail of deur een persoonlijk gesprek.</p> <p>Op de Ronerborg in Roon bint Drèentse lessies geven deur een vrijwilliger van het Huus van de Taol. Datzölfde geldt veur het Esdal College in Börger.</p>
Middelbaar Beroeps-onderwijs	Kijken naar mogelijkheden om het gebruik van streektaal in het MBO te stimuleren		<p>Op het Drenthe College in Meppel is een workshop van anderhalf uur geven an 25 studenten. Op het Drenthe College in Emmen bint vier workshops geven van drie kwartier an in totaal 90 studenten. Hierbij is gebroek maakt van de modules die wij ontwikkeld hebt.</p>
Hoger Beroeps-onderwijs	Voortzetten van de samenwerking met Stenden Hogeschool	Uivoeren actieplan 'Bevordering Drents en Duits in het onderwijs'	<p>Het Huus van de Taol hef zuch der samen met Stenden Hogeschool en de Provincie Drenthe veur inzet dat het project <i>Bevordering Drents en Duits in het hoger onderwijs</i> der kommen is. Stenden Hogeschool is oetvoerende van het inhoudelijke wark op de pabo en is daar eindverantwoordelijk veur. Het Huus van de Taol warkt met en gef adviezen. Under andern heb we in 2018 de umdebij virtig eerstejaors-studenten een hiele</p>

			<p>mörge in het Huus van de Taol had. In mei zörge het Huus van de Taol veur de beoördieling van de prentenboeken die de studenten maakt hadden. Ok de prissentaties weurden beoördield. Het (wieder) ontwikkelen van de website www.wiesneus.nl is feilijk een underdiel van het totaole preject. Het Huus van de Taol is hierveur verantwoordelijk.</p>
--	--	--	--

Product 5. Verzorging van publicaties in het Drents en over het Drents

1. *Stimuleren om over en in de Drentse taal te publiceren.*
2. *Publiceren van zes boeken in of over het Drents, waarvan ten minste twee ook digitaal beschikbaar zijn voor de E-reader.*
3. *Kwaliteitsbevordering van Drentse publicaties.*
4. *Het bereik van nieuwe doelgroepen bevorderen, en dan met name kinderen (scholieren) en jongeren.*
5. *Bieden van een laagdrempelig podium aan Drentse auteurs. Begeleiding (aankomende) schrijvers, promotie en presentatieactiviteiten.*
6. *Verlenen van technische (correctiewerk en spellingsuniformering) en organisatorische ondersteuning aan Drentse auteurs.*
7. *Bieden van een platform voor schrijvers van Drentstalige literatuur: proza, poëzie, liedteksten etc. Begeleiding (aankomende) schrijvers, promotie- en presentatieactiviteiten).*

Activiteit	Middel	Concreet resultaat	
A. Begeleiding en ondersteuning van schrijvers	Verlenen van technische (correctiewerk en spellingsuniformering) en organisatorische ondersteuning van schrijvers		<p>Iedereen die ambitie heeft om te schrijven kan aankloppen bij het Huus van de Taol voor begeleiding en ondersteuning. Dat geldt voor de schrijvers van wie de boeken in ons fonds opgenomen worden, maar ook voor anderen die het in eigen beheer uitgeven wilt en door het Huus van de Taol wilt laten produceren. Ook die krijgt professionele begeleiding. Begeleiding van schrijvers gebeurt individueel en in groepsverband. Het coachen van individuele schrijvers is vooral aan de orde bij beginnende schrijvers die materiaal inlevert voor Zinnig of die een manuscript voor een boek wilt laten beoordelen. Daarnaast is er veel tijd voor overleg en om te sparren bij het redigeren van een boek in voorbereiding is.</p> <p>In 2017 is een spellingcommissie samengesteld. Daarin kunt correctoren hun bevestiging op het gebied van spelling bespreken en vastleggen in een klapper zodat de beslissingen over bepaalde spellingsproblemen niet steeds weer opnieuw bekeken hoeft te worden. De correctoren Klari Arp en Ger Veenstra zijn in 2018 als corrector aangevuld met Geert Woldman en Aagje Blink. Zij komen elke maand bij elkaar onder leiding van de streektaalfunctionaris en krijgen uitleg</p>

	<p>Cursussen voor schrijvers</p> <p>Organiseren en sturen van schrijfgroepen</p> <p>Schriefwedstried.</p> <p>Bieden laagdrempelig</p>		<p>over de spellingproblemen waar ze tegenan loopt bij 't naokieken. Veur Nederlandse teksten bint meerdere correctoren in te zetten.</p> <p>In februari 2018 is een masterclass publiciteit en marketing veur gevorderde schrievers egeven deur Mariët Meester. Der waren tien schrievers anwezig die nao ofloop uitspraken dat ze der veul van eleerd hadden.</p> <p>In september 2018 bint de drei schriefwarkgroepen van het Huus van de Taol deels bij mekaar evoegd. In dizze groep kooft begunners en iets gevorderden maandelijks bij mekaar um van mekaar te leren en mekaar te stimuleren. De aovends begunt mit een uur lang literatuurtheorie van de redacteur en schrief-/stijloefeningen en daornao giet de groep in kleinere groepen uut mekaar um het eigen wark te bespreken. Nao het eerste seizoen giet de groep op eigen kracht wieder, tenzij op verzuuk van schrievers het theoriedeel blef. Bij de schriefwarkgroep bint in totaal umdebij twintig schrievers betrökken.</p> <p>In mei 2018 was de uitreiking van de schriefwedstried in Leeuwarden, t.g.v. de culturele hoofdstad. Bijzonder was dat veur dizze schriefwedstried ok schrievers uut het hele Nedersaksisch taalgebied uuteneudigd waren um mit te doen. Het hef risseltaat had: 8 verhalen Achterhoek, 6 Grunning, 10 Stellingwerf, 3 Westerkwartier, 2 Salland/Twente. Een jury uut elk gebied hef de teksten beoordeeld. Totaal waren der 69 verhalen. De winnaar was Tonko Ufkes, zien verhaal was eschreven in het Westerkwartiers. Van de verhalen die inestuurd waren bint der twintig publiceerd in een winterverhalenbundel: <i>Kold!</i></p> <p>Geregeld wordt het Huus van de Taol evraagd um advies as een organisatie een</p>
--	---	--	--

	podium aan schrijvers.		culturele bijeenkomst organiseren wil. Ok op activiteiten as Taal an Taofel biedt wij een podium. Dat geldt ok veur de avonds die oeze taolschultes organiseert.
B. Boeken en e-boeken	Stimuleren om over en in de Drentse taal te publiceren. Publicaties in/over Drenthe	Minimaal 6, waarvan ten minste twee ook digitaal beschikbaar zijn voor de E-reader.	<p>Op alle meugelijke manieren stimuleer wij meinsen um in de Drentse taal te schrieven en te publiceren.</p> <p>In 2018 verschenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Gerard Nijenhuis. Dat ik besta komt door de taal</i> - Lukas Koops. Biografische schets over het leven van Gerard Nijenhuis. - <i>Verjaag met mij de rikken van mien laand</i> - Riex Siebering. Poëzie - <i>Binnenkort uitverkocht</i> - Light Verse Collectief. Humoristische gedichten over landschap en beeld in Grunning, Friesland en Drenthe. - <i>De paddenvanger</i> - Anne Doornbos. Thriller. - <i>Jan & Jans en de fiets</i> - Jans Polling en Jan Germs. Verhalen - <i>Vioolties an zee</i> - Suze Sanders. Poëzie. - <i>Kold!</i> - diverse schrievers. Verhalen <p>Van dizze boeken bint gien e-books emaaft. De e-books blijft slecht verkopen, ok landelijk is er nog steeds gien grui in de verkoop van e-books. Wel is er een grui te zien in uiteliende e-books. Toch zul wij, as der een bij uitstek geschikt boek veur is, in 2019 wal weer overwegen der een e-book van te maken. Veurbeeld: het best verkopende e-book <i>Koloniekak</i> weur as fysiek boek 201 keer verkocht en as e-book veertien maal.</p> <p>Producties veur derden: Niet alle boeken die verschient wordt deur oeze uitgeverij uitgeven. Soms past boeken niet in oes fonds, bint ze kwalitatief net niet goed genug of kiest</p>

	Verkoop bouken		<p>schrievers derveur um heur boek in eigen beheer uut te geven. Wij viendt het belangriek dat ok dizze boeken er zowel wat betreft spelling as opmaak verzorgd uutziat. In 2018 bint onderstaonde boeken op spelling naokeken en is de productie verzorgd deur het Huus van de Taol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zwanekiend</i>- Yvonne Bijl. Gedichten • <i>Uitgesproken!</i>- Dirk Mulder en Hein Klompmaker. Columns • <i>Bliede</i>- Geert Smegen, verhaaltjes en gedichten • <i>Muskee magazine</i>, diverse schrievers • <i>Alles dat hier gruit</i>, diverse schrievers Neie Drentse Schrieverskring. <p>Veur 2019 staot o.a. in de planning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Hunebedden Inspireren</i>, Arie Goedhart, tekeningen - <i>Moenen</i>, Chris Canter, verhalen - Gedichten, Ton Peters, - Gedichten Erik Hartevelt vertaald, wargroep Geert Nijland - Historische misdaadroman, Marga Zwiggelaar - <i>Bij Wijster is een trein gekaapt</i>, Tieme Woldman - <i>Hest nog wat neudig?</i> over het leven van Wemeltje Kruit uit Gasselte. Femke Borcheld. Eigen beheer. - <i>Geschiedenis van Zweeloo</i>, historische vereniging Zweeloo. Eigen beheer. <p>Wij verkopen oonze bouken veural bie de boukenwinkels en het internet. Boetendat staon wij met bouken op oonze <i>Wies met Drents</i>-Markten. De boukhandelaors bestellen aal meer via het Centraal Boekhuis of oonze eigen site drentheboeken.com. Veur oons is dat ok makkelijker. Oonze boekverkopers huiven minder vaak langs de winkels. In 2018 is der gien neie B'ART verschenen. De verkopen binnen nao veer jaor neit stegen. En we binnen met een flinke veurraad blieven zitten. De <i>B'ART 2017, Jan, Jans en de fiets</i>, de</p>
--	----------------	--	--

			<p>biografie over Gerard Nijenhuis en de Drentse thriller <i>De Paddenvanger</i> hebben het best verkocht in 2018. De aantallen binnen minder groot as de jaoren daorveur.</p>
<p>C. Tijdschriften</p>	<p>Uitgeven van Roet en Zinnig.</p>	<p>Zinnig zes maal in 't jaor oetkommen laoten en Roet vier maal.</p>	<p><i>Zinnig</i> giet de darde jaorgang in. Het blad komp ien keer in de twee maonden uut en verschient dus zes maal in 't jaor. Het tidschrift gef niet allent een podium an bestaonde en bekende Drentse schrievers en dichters, het leegdrömpelige blad is der juist ok veur bedoeld um neie schrievers een kaans te geven. Het neie tidschrift boort ok een neie doelgroep an deur eigentiedse underdielen as interviews, columns, recepten, strips en puzzels. Zinnig hef een oplage van 2250 stuks. Nao evaluatie van de verkooprisseltaten in de boekhandels is besleuten ze niet meer ter verkoop in de winkel te leggen.</p> <p>De redactiewarkzaamheden bliekt steeds meer in het Huus van de Taol te gebeuren, dat warkt het meest efficiënt. Um toch ok 'butenstaonders' mit frisse blik der naor te laoten kieken, zal een satellietredactie in 't leven eroepen worden.</p> <p>Het Drents Letterkundig Tidschrift Roet komp elk jaor vier maal uut en hef ongeveer 260 abonnees. In 2018 was het leste nummer een themanummer rond het wark van Peter van der Velde. Mit groot animo van de schrievers. In 2018 binnen der verscheiden maal extra evenementen organiseerd saomen met de bibliotheek van Roden. Dit alles um reden dat 2018 het Peter van der Velde-jaor was.</p>
<p>D. Eigen publicaties</p>	<p><i>Jeremia & Klaagliederen, een Drentse vertaling</i></p>	<p>Uitgave in 2018</p>	<p>In een reeks van vertaolde grote profeten was het nou tied veur <i>Jeremia & Klaagliederen</i>. De vertaoling is maakt deur Jennie Lambers-Niers van de Warkgroep Drentstaolige Kerkdiensten</p>

	<i>Drentse verkleinwoorden, Abel Darwinkel</i>	Uitgave in 2018	<p>van het Huus van de Taol. Jennie werkt nou an Ezechiël en Daniël.</p> <p>Op basis van veul verzameld materiaal schreef Abel Darwinkel zien leste boekie as streektaolfunctionaris bij het Huus van de Taol. Het worde prissentend op de dag van zien ofscheid in oktober.</p>
E. Toneelfonds	Aanbieden van Drentstalige toneelstukken voor verenigingen op de website van het Huus		<p>Op de website www.huusvandetaol.nl is een liest van Drentstaolige tenielstukken te vinden. Dizze tenielstukken bint in een fonds van het Huus opnummen en wordt anbeuden an de tenielverenigings. Behalve een kôrte inhold en de rolverdieling stiet bij de tenielstukken een recensie. Behalve dit anbd via internet kriegt de tenielverenigings ok aal jaor een mailing met info.</p>
F. Taal an Taofel	Organiseren van Taal an Taofel		<p>Taal an Taofel is in totaal 12 keer eholden. In Grand-Café Op de Brink in Dwingel, restaurant Onder de Linden in Vries en restaurant Wielens in Noord-Sleen. De organisatie van Taal an Taofel wordt verzörgd deur 9 vrijwilligers. Jaorlijks is der een evaluatie/veurbereidingsvergadering in het Huus van de Taol um de programmering en de daotums op mekaar of te stemmen. In 2018 waren der 750 bezukers, een gemiddelde van 63 per activiteit (betalende en niet-betalende bezukers).</p>
G. Zomerzinnen	Meewerken aan het Drentse deel van Zomerzinnen 2018		<p>Zomerzinnen vund in 2018 plaots in Dwingel. Van de Drentse schrievers traden o.a. Anne Doornbos, Marga Kool en Jan Veenstra op.</p>

Product 6. Streektaolmuziek

1. *Promotie*
2. *Adviesfunctie*
3. *Bibliotheekfunctie (overzicht houden)*

Activiteit	Middel	Concreet resultaat	Uiteindelijk bereikt
Promotie	Promoten van Drentstalige muziek	Via o.a. sociale media	Op zoveel mogelijk manieren stimuleert het Huus van de Taol de Drentstaolige muziek. De sociale media wordt daarbij inzet, maor we biedt streektaolgroepen en -muzikanten een podium waor dat maor meugelijk is.
Adviesfunctie	Adviseren van professional tot amateur		Wij biedt hulp bij het redigeren en verbeteren van teksten. Wij geeft raad as het um het vinden van optreedmeugelijkheden giet. As het um muziekinholdelijke zaken giet, verwies wij deur naor specialisten.
Bibliotheekfunctie	Archiveren van Drentstalige muziek		Drentstaolige muziek hol we bij in oeze bibliotheek, waorbij zegd worden mot dat we nog lang niet alles op örder hebt.
Meziekwerk-groep	Streektaolme-ziek-initiatieven ontplooiën		Het Huus van de Taol hef een meziekwerk-groep met daorin muzikanten, tekstschrievers en zangers (m/v). Zij adviserer, premoten en initiëren. In 2018 bint ze een heul groot project start: een Drentse musical veur orkest, koor en solisten. Het is een multimediaal/multicultureel theaterproject. In de olde diarentoen van Emmen, het Rensenpark, giet dizze musical opvoerd worden. Een grote bezetting met veul techniek: filmprojectie en live spel lopen deur mekander. Bie dit project zöcht het Huus van de Taol saomenwaarking met jongerentheatergroepen as Loods 13 en Garage TDI. Jongeren en mènsen met een aandere taol hebben een rol in dizze productie. Waarktitel: TAOLPOWER! In 2018 bint der gesprekken west met de gemiente Emmen en de previncie (Gerrit Kamstra). Conclusie: schier preject, gao deur en nim de tied. Oetvoerings bint nou

			pland veur 2022. De meziekwerkgroep wordt oetbreid en giet in 2019 op een breder terrein inzet worden.
--	--	--	---

Flexibele ruimte

Peter van der Velde-jaor

De Noord-Drentse schriever Peter van der Velde is overleden in 2004, mor hij was aans in 2018 honderd jaor worden. Het Huus van de Taol hef in 2018 in saomenwarking met de bibliotheek en aander organisaotsies in Noordenveld een Peter van der Velde-jaor organiseerd met een koppel streektaolactiviteiten. Een openingsmiddag, een fietstocht, een schriefwedstried, een tentoonstelling, een Peter van der Velde-laon in Roon, een speciaal nummer van Roet en een mooi èndfeest bint een paor van de risseltaoten.

Drents Panel

In de periode 8 tot 22 febrewaori 2018 hef het Drents Panel (bestaonde oet 1172 Drenten die een representatieve steekproef vörmt) under eindredactie van Hugo Parker Brady underzuuk daon naor de staat van het Drents, de holding van Drenten t.o.v. de streektaol en de naamsbekendheid van het Huus van de Taol.

Begun april bint de risseltaoten bekendmaakt en die waren verrassend positief: het Drents is niet achteroet gaon, de holding t.o.v. de streektaol is beter worden en het Huus van de Taol mag zich in een beheurlijke bekendheid verheugen.

Algemien over het Drents, aldus het rapport:

“Ten eerste maken de cijfers duidelijk dat het Drents als een waardevolle taal wordt gezien waarop men in het algemeen trots is en waarvan men vindt dat het bij de cultuur van Drenthe hoort. Drents past zeker nog in deze tijd, klinkt niet slordig en moet zeker niet verloren gaan. Ook vindt het merendeel van de respondenten het fijn als Drents gesproken wordt, dat het Drents even mooi klinkt als standaard Nederlands en dat jonge mensen zich moeten inzetten voor het behoud van het Drents. Veel panelleden zien binnen het onderwijs een rol voor de Drentse taal weggelegd. Zo vindt 60% dat meertaligheid goed is voor de algemene taalontwikkeling van kinderen en ruim 40% dat basisschoolkinderen Drentse les moeten krijgen. Het idee om op een school met veel Drentssprekende kinderen het Drents als voertaal te gebruiken of dat leerkrachten toestaan dat Drentssprekende leerlingen in de klas Drents spreken, krijgt weinig steun.”

Een paar dinger deroet licht:

Over beheersing van het Drents:

- Het verstaan van het Drents: maor 1% kan dit niet. 77% kan het gemakkelijk, 17 % kan het vrij aardig en 5 % met moeite. Dit verschilt nauwelijks met 2007.
- Het spreken van het Drents: 42% kan dit goed en 17% vrij aardig. Ten opzichte van 2007 is dit een stijging van 1%. 17% kan het Drents met moeite spreken en 24% kan het niet. Dizze ciefers bint eigenlijk (zowat) dezölfden as in 2007.
- Drents lezen: 72% kan dit goed tot vrij aardig (=stijging van 9%); 20% hef hier moeite met en maor 8% kan het niet.

- Drents schrievern: 22% kan dit goed tot vrij aardig (=stijging van 5%); 26% hef der muite met en 52% kan het niet.

Over de taalholding:

- Veur 46% van de respondenten betiekt de Drentse taal veul tot hiel veul. Veur een viefde van de Drentsen betiekt het weinig tot niks.
- 77% zul het jammer vinden as het Drents vortgiet en vindt het een belangriek onderdeel van oeze cultuur; 76% is het dermet oniens dat het niet meer in dizze tied passen zul.
- 60% vindt meertaoligheid goed veur de algemiene taalontwikkeling.
- 59% is groots op het Drents.

Over het Huus van de Taol:

- 88% van de lu hef wal ies heurd van het Huus van de Taol (67% kent het Huus van de Taol en 21% hef der wal ies van heurd).
- Grofweg kuj zeggen dat een daarde van de respondenten wet wat wij doet, een daarde wet het niet zo goed, een viefde hef wal ies van oes heurd maor dat is het dan en 12% kent oes hielemaal niet.

De bekendmaking van de onderzoeksresultaoten was veur oes anleiding het met alle meugelijke media te dielen. Dat hef resultaat had en leidde tot zowal landelijke en regionale as lokale aandacht. Maor de aandacht in het populaire NPO1 radioprogramma *Taalstaat* hebt de Amerikanen oes deur de neus boord deur bombardementen in Syrië oet te voeren.

Schrieverspetret Anne Doornbos

Drenthe har en hef geweldige goeie schrievers veurtbracht. De leste vieftien jaor bint er 22 documentaires over Drentse schrievers maakt en veur elkenien beschikbaar kommen op dvd. Ien van de schrievers die nog ontbrak in het rijgie is Anne Doornbos. Anne hef zuch ontwikkeld tot een veulziedig schriever, die in meerdere vörms van schrieverij zien weerde bewezen hef. Hie levert kwaliteitswark op het gebied van gedichten, toneelstukken, liedteksten, kört verhalen en sinds 2018 ok as thrillerschriever. Iene die het echt verdient dat der een schrieverspetret van hum maakt wordt, waarbij oes twee doelstellingen veur ogen staot, namelijk archivering veur het naogelacht en meugelijkheden veur het onderwijs en taalpromotie in de miest briede zin. De veurbereidingen veur de documentaire over Anne Doornbos bint in 2018 begunnd. Albert Haar van RikRakCommunications maakt het petret. De prissentatie wordt in de eerste helft van 2019 verwacht.

Heksen en blauwvarven

Samen met Het Drents Archief is het preject *Heksen en blauwvarven* ontwikkeld. Het doel is um de Drentse streektaal niet verwatern laoten tot een slap oftrestel van wat het ooit was: een taal met zien eigen woorden, oetdrukkings, gezegdes en grammatica. De taolige elementen die under druk staot en aal meer dreigt te verdwienen wil we op batterij brengen en op verschillende, aansprekende manieren weer under de aandacht van de streektaalsprekers brengen, waornao ze ok weer in het dagelijks leven gebroekt worden gaot. Het Huus van de Taol hef een projectplan schreven, dat in de loop van 2019 wieder bespreuken wordt. Daornao wordt subsidies anvroegd en gaow met de hulp van de verschillende taolschultes preberen dit preject an de vörk te steken.

Plaotsnaamborden in het Drents

Aal jaor lat de actiegroep *Drents op stee* van zuch heuren en dat was ok in 2018 het geval. De plaotsen Westdorp, Wezup en Hijken weurden bij nacht umtoverd tot *Wespert*, *Wisp* en *Hieken*.

Drents op Stee is een groot veurstander van het gebroeken van het Drents en dat mag ok best meer in de openbare ruimte te zien weden.

"De gemeenteraden van Coevorden, Borger-Odoorn en Midden-Drenthe zijn gevraagd om haar cultuur- en erfgoed serieus te nemen", zeg de actiegroep. "Ook verzoeken we de verenigingen van dorpsbelangen en historische verenigingen om de dorpen in hun gemeente haar eigen naam weer terug te geven."

En niet veur de eerste maol in dit jaorverslag kan zegd worden dat gestaoge jagers de dikste hazen vangt. Het actiecomité hef zien eerste prachtige succes boekt: alle officiële plaatsnaamborden van Nieuw-Roden hebt nou ok de naam Nei-Roon op de borden staon.

Lady MacBeth kust een zwart schaap

"Fair is foul, and foul is fair, hover through fog and filthy air."
William Shakespeare, *MacBeth*

"En slecht is gooud en gooud is slecht,
vleeig deur vieze lucht in vleuik en zucht."
Jannie Boerema

Der is een Drentstaolige, professionele vertolking van Shakespeare zien Scottish Play *MacBeth* in de maak. De Drentse schriever en vertaoler Jannie Boerema har dit as grote wens en hef bij het Huus van de Taol anklopt of der meugelijkheden waren um tot oetvoering over te gaon. Umdat een dargelieke productie veur het Huus van de Taol te groot is én umdat der bij de streektaolinstelling niet genog expertise op dit gebied is, bin we samen met Jannie op zuuk gaon naor een goeie organisator. We hebt verscheiden wegen bewandeld en bint oeteindelijk terechtkommen bij Betsy Torenbos, de leider van Roodpaleis. Gelukkig was Betsy Torenbos enthousiast over het idee en heb we Roodpaleis bereid vunden um het project te gaon leiden en oetvoeren (in de personen van Betsy Torenbos en Jo Willems). Het Huus van de Taol warkt zo veul en zo goed meugelijk met. De bedoeling is de oetvoering te laoten plaatsvinden op het terrein van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Het zul dan zo worden dat der in 2020 eerste dingen gebeurt, maor dat de 'echte' veurstellingen in 2021 daon wordt.

Naoberschap United

FC Emmen wil as voetbalclub de verbinding tot stand brengen met de samenleving en dat doet ze via Naoberschap United, "dé MVO-club van Nederland". Der bint contacten legd um te kommen tot een vörm van samenwerking die goed is veur Emmen en goed is veur het Huus van de Taol. Daor hef een paar maol overleg over west en veurlopig koers we op een paar dingen:

- * quiz over de Drentse taol in de sky-box van Naoberschap United (hef plaatsvunden op 31 augustus in de rust van Emmen-De Graafschap);
- * Drentse teksten en advertentie in oetgaves van Naoberschap United;
- * beschikbaar stellen van vrijkaorten veur lu die veul Huusvrienden vindt;
- * vrijwilligersbijeenkomst an de Oude Meerdijk met rondleiding en presentatie deur Naoberschap United.

Een Drents Dictee in de grote zaal met prominenten en een lezing op een sponsorbijeenkomst heurt nog tot de meugelijkheden. En wieder zul het Huus hiel geern ies een eerste cursus Drents veur de selectie van Emmen verzörgeren.

We bint met de samenwerking begund en kiekte waar we oetkomt. De eerste stappen bint zet.

Grenzkultur / Poetry Slam

In het kader van het grotere, grensoverschrijdende project Grenzkultur-Grenscultuur gao we samen met de Emsländische Landschaft een Poetry Slam holden op zaoterdag 22 juni 2019 tiedens Zomerzinnen in Dwingeloo. Met de organisatie van Zomerzinnen is dit ofproot. Het overleg in Meppen (D) was prima en constructief.

Woordwies app

Het Huus van de Taol hef in 2016 het initiatief eneumen um de streektaalorganisaties in het Nedersaksische taalgebied tot grotere onderlinge betrökkenheid an te fiatern. Nao een wat muizaam begun is in 2018 sprake van echt gezamenlijk optrekken. De *Wiesneus*, blad veur de basisschoelen was de eerste stap op de weg naar meer gezamenlijkheid. Daornaost is de ontwikkeling van een streektaalapp in 2018 concreet uutewarkt. Het doel hiervan is dat belangstellenden veur een bepaalde streektaal op een makkelijke maniere en terloops in anraking koomt mit de aandere varianten van het Nedersaksisch. Waormit een groter publiek bereikt kan worden veur alle taalvarianten en as gevolg daarvan een groter podium veur schrievers en muzikanten realiseerd kan worden. Het Huus van de Taol is de kartrekker van dit project. De app krig de naam *Woordwies*. In de harfst van 2019 is de lancering.

Naost warken an projecten bint de overleggen zinvol um mit mekaar de ontwikkeling, en het reilen en zeilen van elke variant, te bespreken. Op dizze maniere kan elke regio profijt hebben van gezamenlijkheid.

Samenwarking met Noaber / Naober

Het tiedschrift Naober richt zuch op lezers in de provincies Gelderland, Overiessel en Drenthe. Ofgezien van een paar verdwaalde zinnegies in de streektaal, bint de teksten van het blad niet streektaolig. Um de streektaal toch under de aandacht te brengen, hef het blad in december een speciale streektaolkrant uutbracht, as bijlage van 't tiedschrift. Het Huus van de Taol hef daar, saomen met aandere streektaalorganisaties, in metdacht en an metwarkt.

Neisbrief veur geïnteresseerden.

Het Huus van de Taol stuurt an het èende van iedere maond een neisbrief de deur uut. Die giet naar mèensen die as daar belang bij hebt. Denk daarbij an vrijwilligers, Huusvrienden en aandere geïnteresseerden. In de neisbrief stiet het leste neis vanuut het Huus van de Taol en ok agendatips veur de kommende maond. Zo'n 1500 mèensen hebt zich op de neisbrief abonneerd en dat is 100 meer as een jaor eerder.

Promotie Drents - Wies met Drents

Wij willen de ankommende jaoren het Drèents vanzölf stimuleren blieven. Dat doun we veur een deil op de wieze zoas de oflopen jaoren. Maor we slaon ok neie wegen in. Daarbij is saomenwaarking van groot belang. Binnen Drenthe doun we dat al jaoren. Maor boeten Drenthe stun de saomenwaarking op een leger pitje. Het convenant dat in oktober 2018 tekend is, hef de saomenwaarking met de aandere streektaalorganisaoties verstevigd. Ok hef het convenant een grote stimulans voor de gevuilsweerde van het Drèents beteikend. Op social media is meer aandacht veur het Nedersaksisch en daormet ok het Drèents. Oonze vrijwilligers geven oeting an heur trots.

De promotie van het Drèents op oonze social media's is in 2018 an een opmars begonnen. Op facebook kwamen der 1100 neie vrienden bie. En op Instagram en Twitter beide een dikke 100. Veur 2019 gaon wij de social media ok meer inzetten om meer Huusvrienden te kriegen.

De saomenwaarking met de media blif belangriek um een grote doelgroep te bereiken. Wij waarken met an het programma "Loos" op TV Drenthe bieveurbeeld. Ok de saomenwaarking met het Dagblad van het Noorden en de streekblaoden is goud. De Streektaolpuzzel in meert is een schier veurbeeld van promotie van het Drèents.

Kinder binnen de groten van laoter. En dus hebben we elk jaor de veurleesrondes met meer as 26.000 Wiesneuzen. Ok de kindermeziekprojecten ondersteunen wij.